

Guide til grunning – før maling

Når du skal gyve løs på ditt første oppussingsprosjekt, møter du på mange nye begreper. Et av dem du møter først, er grunning. Men hvorfor grunner vi, og når er det egentlig nødvendig? Her er guiden du trenger for grunning før maling.

Av ifi.no

Uansett hva du skal pusse opp – det være seg vegg, tak eller gulv, ute eller inne – vil du en eller annen gang støte på ordet grunning. Og tar du deg tid til å grunne der det er behov, sparer du deg selv for mye unødvendig arbeid og utgifter. Her tar vi for oss grunning før du skal male.

Aldri feil

Det store spørsmålet er da: Skal du alltid grunne før du maler?

– Svaret på det er både ja og nei. Det er aldri feil å grunne. Grunningen sperrer, isolerer og gjør at toppstrøksmalingen sitter bedre. Grunning er matt, noe som også gjør det lettere å påføre tilstrekkelig med maling etterpå. Da får du bedre dekk med færre strøk, sier Per Arne Nilsen hos Tikkurila Norge (Beckers).

Per Arne Nilsen sier at det aldri er feil å grunne, men noen ganger kan du la vær.

Må grunnes

Nilsen mener at det er noen underlag der du må grunne før du maler.

– Ubehandlede overflater må alltid grunnes. Utvendig er det særlig viktig. Der er overflatene hele tiden utsatt for fukt, gjennom regn og annen værpåvirkning, og grunningen forhindrer at fukten trekker inn. Når det gjelder ubehandlet treverk innendørs må du grunne for å redusere risikoen for kvist- og tanningjennomslag, sier Nilsen.

– Ubehandlet treverk utendørs må grunnes, sier Per Arne Nilsen i Tikkurila Norge (Beckers).

– På vanskelige overflater, som plast, kobberør og blanklakkerte overflater bør du alltid grunne med spesialgrunninger for å få bedre vedheft, fortsetter han.

Hvorvidt du må grunne bestemmes til syvende og sist av malingsystemet. Malingsystem er bygd opp på ulike måter, og det viktigste er derfor at du uansett følger produsentens anvisninger til enhver tid.

Heftgrunn kan brukes på tidligere malte og lakkerte flater.

Det finnes unntak

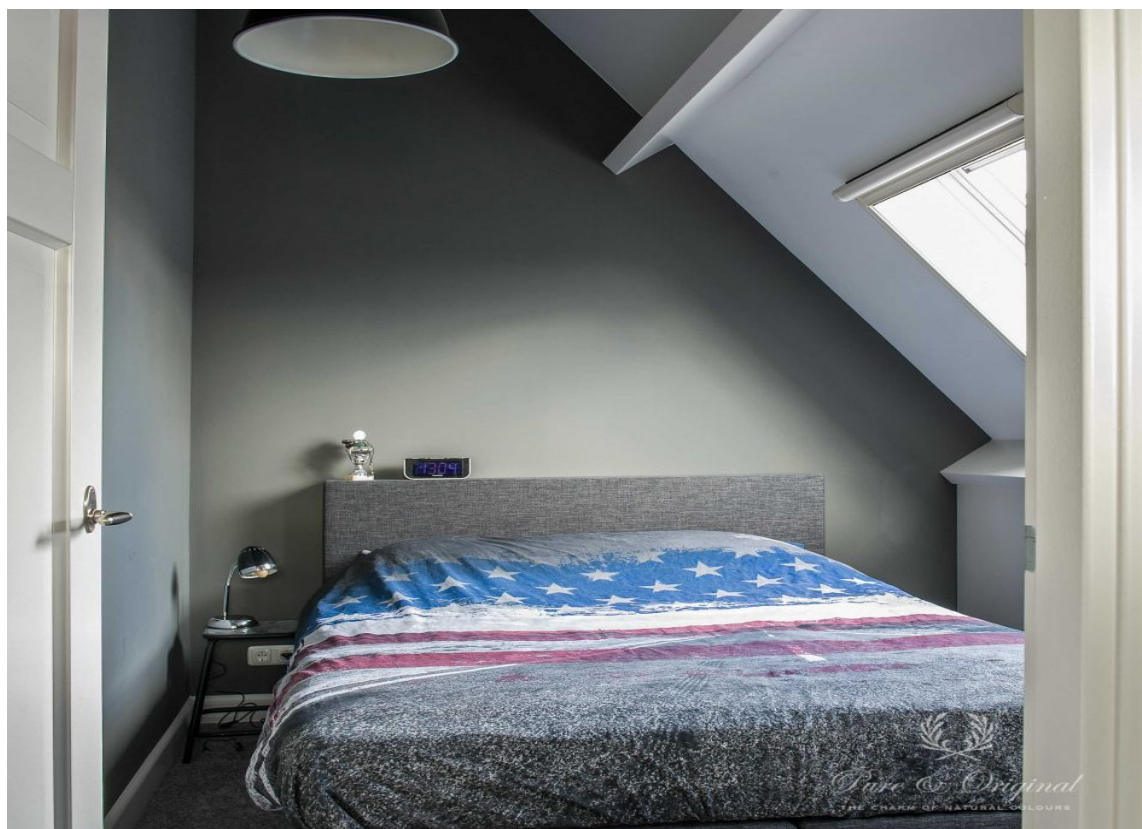
Selv om de fleste malingsprodusenter påpeker at du uansett får best resultat når du grunner, er det også tilfeller der du kan snike deg unna.

– Der hvor underlaget er bra, det vil si malingsdyktig, og malingen ikke er høyblank, trenger du strengt tatt ikke å grunne. Da holder det som regel å vaske overflaten med malervask. Dette må du også gjøre før du grunner – og det er minst like viktig som selve grunningen, sier Nilsen, som legger til at dersom den gamle malingen er blank eller i dårlig forfatning, bør du uansett grunne.

Malingens egenskaper

Det finnes også visse malinger med egenskaper som gjør at du ikke trenger å grunne, nesten uansett underlag.

– Ja, det stemmer at noen malinger er laget slik at du slipper å grunne. Classico Chalk paint har for eksempel helt spesielle egenskaper. Den sitter på absolutt alle underlag, og normalt sett skal du ikke grunne før du maler. Det eneste unntaket er på nytt og «blødende» treverk. Her må du alltid grunne med en sperregrunn først, sier Idar Stensvold i Pure & Original.

Det finnes malinger som er laget slik at du slipper å grunne, som Classico Chalk Paint fra Pure & Original.

Type grunninger:

Grunningen skal hjelpe malingen å feste godt og jevnt mot underlaget, men den kan også ha andre oppgaver. Hver type grunning har unike egenskaper som løser spesifikke underlagsproblemer. Velg alltid grunning og maling fra samme produsent. Dette er noen av grunningene du bør vite om:

Heftgrunning

Bruksområde: Harde, glatte, ikke sugende underlag: laminat, vinyl, strie, fliser, plast, glass, metall, MDF, flater tidligere malt med blank oljemaling

Grunning for tre

Bruksområde: Nytt og gammelt ubehandlet treverk og tidligere malt treverk

Grunning for sperring og isolering

Bruksområde: Gulnet ubehandlet panel, misfargede malte flater, puss og betong (noen fabrikater)

Grunning for tapet og tekstil

Bruksområde: På tekstil, papirtapet, glassfiberstrie og miljøtapet som skal males eller overtapetseres

Mer informasjon:

Beckers

Pure & Original

Bergen Malingfabrikk

Butinox Interiør

Butinox Futura

Flügger

Nordsjö